



KİTABIN ADI

MUTLULUK SÖZCÜKLERİ "Kira Kira"



YAZAR

CYNTHIA KADOHATA



PROJE KOORDİNATÖRÜ

DR. NİLAY YILMAZ



ETKİNLİĞİ HAZIRLAYAN

ASLI ŞİŞMAN



TEMA/KONULAR

Aile, fedakârlık, sorumluluk, ölüm, duygular, sözcükler, sevgi, göç



ANAHTAR KELİMELER

Kardeşlik, aile bağları, iletişim, hastalık, zaman, hatıra, tören, hayal, umut, iş, çalışmak, sorumluluk, görev, duygu, üzüntü, mutluluk, fedakârlık, ölüm, yas, hüznün, dayanışma, empati, değişim, kabullenme



ETKİNLİĞİN GENEL KAZANIMLARI

- Başlıklardan hareketle metnin içeriğini tahmin eder.
- Okuduğu kelimelerden yola çıkarak çıkarımlarda bulunur.
- Görsellerden hareketle metnin içeriğini tahmin eder.
- Yeni durumlar karşısında yeni yollar bulmaya yönelik düşüncelerini ifade eder.
- Somut bir kavramın soyut yönünü tartışır.
- Metinde geçen duyguları ve deneyimleri yorumlar.
- Duygu ve düşüncesini bir öykü ile ifade eder.
- Kendi düşünceleri ile diğer düşünceleri karşılaştırır.
- İş birliği ile çözüm yolları arar.
- Metindeki gerçek ve hayalî öğeleri ayırt eder.
- Metni canlandırır.
- Çerçevesi belirlenmiş bir konu hakkında konuşur.
- Duygu ve düşüncesini görsel sanat çalışmasına yansıtır.
- Duygu ve düşüncesini bir öykü ile ifade eder.
- Okuduğu metnin içeriğini görsellerle ilişkilendirir.
- Okuduklarını günlük hayatla ilişkilendirir.
- Doğaçlama yaparak karakterlerin rollerine girer.
- Yaşadığı olaylar sırasında karakterin hangi duyguları hissetmiş olabileceğini söyler.
- Karakterin yaşadığı duygularla yaşadığı olaylar arasındaki ilişkiyi açıklar.
- Rol içinde yazma çalışması yapar.
- Bir fikre dair farklı bakış açıları geliştirir.
- Bir konuda seçenekler üretir.
- Yaratıcı düşünme becerisini geliştirir.





ÖZET

Takashima ailesi (anne, baba ve çocukları Lynn, Katie ve Sam) Iowa'da yaşarken 1950 yılında ekonomik koşulların ve yaşam şartlarının değişmesiyle Georgia'ya göç eder. Fakat gittikleri yerde Japon aile sayısı azdır. Diğer ailelerle aralarındaki kültür farklılıkları nedeniyle bu yabancı çevreye uyum sağlamakta zorlanırlar. İki kız kardeş Lynn ve Katie burada kendilerine özgü bir dünya yaratır. Bu dünyada ön yargılar, zorluklar, umutsuzluklar ve sevgisizlik yoktur. Her şey Lynn'in deyimiyle "kira kira (parıltı)" olarak tanımlanır. Lynn çok çalışkan bir öğrencidir; pek çok hayali ve hayalinin peşinden gidecek cesareti vardır. Üniversiteye gitmek istiyordur. Kardeşi Katie'ye iyi bakar. Ancak hastalanması, anne ve babasının daha yoğun çalışması ve bir kardeşinin daha dünyaya gelmesi herkesin yaşamını değiştirir. Katie'nin sorumlulukları artar. Anne ve babaları çok yorgun olduğundan çocuklar bazen amcaları ve onun ailesiyle birlikte pikniğe giderler. Bu buluşmalar Katie'ye kendini iyi hissettirir. Ablasına hayranlık duyan Katie, ablasının neden kendisine "kira kira" sözcüğünü öğrettiğini ve bu sözcüğün anlamını ancak ablasını kaybettikten sonra anlar. Lynn tüm olumsuzluklara karşı dünyayı pırıltılı bir yer olarak görmesi ve umudunu asla yitirmemesi gerektiğini ablasından öğrenmiştir.



A) OKUMA ÖNCESİNDE YAPILABİLECEK ETKİNLİKLER

BİRİNCİ ETKİNLİK: Sözcüklerin Dünyasına Yolculuk



ETKİNLİKLER

Kazanımlar

- Okuduğu sözcüklerden yola çıkarak çıkarımlarda bulunur.
- Okuduklarını günlük hayatla ilişkilendirir
- Düşüncesini sözlü olarak ifade eder.
- Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.

Gerekli Malzemeler : Çocuk sayısı kadar anket çıktısı, kalem, kâğıt

Birinci Aşama: “Çağrışım”

Tahtaya “gökyüzü, sıcak, yaprak, parlak, zafer” sözcükleri yazılır; bunların anlamları hakkında kısaca konuşulur. Daha sonra çocuklar bu sözcüklerin neleri çağrıştırdığını düşünür ve her sözcüğü üç çağrışım sözcüğüyle ifade eder. Örneğin, “su” denildiğinde akla gelen ilk üç sözcük, “şeffaflık, akış, deniz” vb. olabilir. Söylenen sözcükler ilgili sözcüğün yanına yazılır. Bu çalışma beş sözcük için de yapılır.



UYGULAYICIYA NOT

Bu sözcüklerin bazıları bir sonraki çalışmayla bağlantılıdır. Gerektiğinde burada söz edilen anlamlar o bölümde ipucu olarak kullanılabilir.

İkinci Aşama: “Anket”

Çocuklara aşağıdaki Japonca sözcükler verilir; anlamlarını tahmin etmeleri istenir. Bir önceki çalışmada yer alan beş sözcüğün ve çağrışımlarının ipucu olarak kullanabileceği söylenebilir. Anket tamamlandıktan sonra her sözcük üzerine hep birlikte düşünülür; tahminlerin dayandığı gerekçeler değerlendirilir.

- “Kira” sözcüğünün anlamı sence nedir? Bunu neye dayanarak söylüyorsunuz? Sana bunu düşündüren nedir?
 - Yağmur
 - Pencere
 - Pırlıtlı
- “Katsu” sözcüğünün anlamı sence nedir? Bunu neye dayanarak söylüyorsunuz? Sana bunu düşündüren nedir?
 - Yenilgi
 - Utku
 - Işık





ETKİNLİKLER

3. “Shuzikani” sözcüğünün anlamı sence nedir? Bunu neye dayanarak söylüyorsun? Sana bunu düşündüren nedir?
 - a. Susmak
 - b. Ağlamak
 - c. Martı
4. “Sode bahsi” sözcüğünün anlamı sence nedir? Bunu neye dayanarak söylüyorsun? Sana bunu düşündüren nedir?
 - a. Göl kenarı
 - b. Ağaç dalı
 - c. Takımyıldızı
5. “Natsukoi” ve “Akiko” sözcüklerinin anlamı sence nedir? Bunu neye dayanarak söylüyorsun? Sana bunu düşündüren nedir?
 - a. Gökyüzü ve Yeryüzü
 - b. Gece ve Gündüz
 - c. Yaz ve Sonbahar



UYGULAYICIYA NOT

Bu çalışmalarla çocukların sözcükler arasındaki bağı, farklı diller arasındaki etkileşimi, kültürlerin ya da insanların sözcüklere bakış açısını görmelerini amaçlıyoruz.

Örneğin; “utku” kelimesinin, “Birçok emek ve uğraşlar sonucunda kazanılan mutlu sonuç, üstünlük ve zafer.” anlamına geldiği söylenebilir.

Üçüncü Aşama: “Sessiz Sözcükler”

- Mavi
- Sıcak
- Yaprak
- Pırlı
- Zafer
- Yağmur
- Pencere
- Göl kenarı
- Ağaç dalı
- Takımyıldızı
- Gökyüzü
- Yeryüzü
- Gece
- Gündüz
- Yaz
- Sonbahar
- Utku
- Işık
- Yenilgi

Çocukların her biri sırayla 1-2-3-4 diye sayar. Aynı sayıları söyleyenlerin bir araya gelmesiyle dört grup oluşturulur. Her gruba beş sözcük verilir. Gruplar kendilerine bir isim ve temsilci belirler, daha sonra da verilen sözcüklerin içinden birini seçerler. Grup temsilcisi olan çocuk, grupça seçtikleri bu sözcüğü diğer gruplara konuşmadan, sadece jest, mimik ve beden hareketleriyle (sessiz sinema yöntemi) anlatır. Diğer gruplar sözcüğü tahmin etmeye çalışır. Her grup sırayla kendi sözcüğünü anlatır.



UYGULAYICIYA NOT

Bu sözcükler okuma sonrası bölümünde yapılacak “Sözcük Oyunları” çalışmasında da kullanılabilir.





ETKİNLİKLER

İKİNCİ ETKİNLİK: Acaba Ne Olabilir?

Kazanımlar : Başlıklardan hareketle kitabın ismini tahmin eder.
Düşüncelerini yazarak ifade eder.
Yazdıklarını paylaşır.

Gerekli Malzemeler : Öğrenci sayısı kadar üzerinde “..... Sözcükleri” yazılı olan çıktılar, A4 kâğıdı, kalem

Tahtaya “..... Sözcükleri” yazılarak çocuklara bu boşluğu tamamlayacak sözcük çalışması yapacakları anlatılır. “*Konusu iyilik, yardım vb. olan bir kitabınız olsa ya da bu konularda bir kitap yazsanız içinde neler olurdu?*” diye sorulur. Boşluğa gelecek sözcük için aşağıdaki sorular yöneltilerek birkaç dakika düşünceleri istenir.

- *Boşluğa bir duyguyu tanımlayan bir sözcük koysak bu ne olurdu?*
- *Bu sözcük bir kavramla ilgili olsa ne olurdu?*
- *Bu, doğa ile ilgili bir sözcük olsa ne olurdu?*

Daha sonra her çocuğa üzerinde “..... Sözcükleri” yazılı kâğıtlar ve kalemler dağıtılır, herkes bireysel çalışır, boşluğu kendi sözcüklerini yazarak tamamlar.

Verilen sürenin sonunda yazılanlar paylaşılır. Aşağıdaki sorularla duygu ve düşünceleri üzerine konuşmaları için olanak yaratılır.

- *Bir kitabınızın olduğu, yani bir yazar olduğunuz düşüncesi nasıl bir histi?*
- *Sözcük bulmakta zorlandınız mı?*
- *Okuyacağımız kitabın ismi “Kira Kira”, sizce bu sözcükler hangi duygularla ilgili olabilir? Bu ne tür bir mutluluk olabilir? Mutluluk başka hangi duyguları kapsayabilir?*





ETKİNLİKLER



UYGULAYICIYA NOT

Bu etkinliğe ayıracağınız süreye göre çalışmayı genişletebilirsiniz. Çocuklar listeleme yapabilir. Örneğin çocuk, "Gökyüzü Sözcükleri" yazmışsa, "Sence bu sözcükler neler olabilir?" diyerek her çocuğun hem gökyüzüyle ilgili aklına gelen ilk sözcükleri (yakınsak), hem de çağrışım (ıraksak) sözcükleri düşünmesi istenir. Benzer kavram ya da sözcükleri seçenlerin yakından ve ıraksak yanıtlarındaki benzerlikler ve farklılıklar karşılaştırılabilir.





ETKİNLİKLER

ÜÇÜNCÜ ETKİNLİK: Parçadan Bütüne

Kazanımlar

- : Görsellerden hareketle metnin içeriğini tahmin eder.
- Çerçevesi belirlenmiş bir konu hakkında konuşur.
- Yazdıklarını zenginleştirmek için çizim ve görseller kullanır.

Gerekli Malzemeler : Kitaptan seçilen cümleler, kâğıt, kalem

Çocuklara kitabın bazı sayfalarından alınan cümleler gösterilir. “*Bu cümleler bize kitabımızın içeriği hakkında bilgi veriyor. Biraz düşünelim. Acaba bu cümlelerin olduğu sayfalarda başka neler yazıyor, nelerden söz ediliyor olabilir? Sizce kitabımızın konusu ne?*” diye sorulur. Çocuklar aşağıdaki cümlelerden yola çıkarak kitabın içeriği hakkında tahminlerini paylaşır.

Seçilen cümleler:

- *Ablam Lynn, o bir dâhiydi.*
- *Lynn ile ben Iowa’da çok mutluyduk.*
- *Katsuhisa amcanın Iowa’dan Georgia’ya taşınmamız için bize yardıma geldiği gün hava çok sıcaktı.*
- *Neden evimizi bırakmamız gerektiğini hiç anlamıyordum.*
- *Annemle babam gittikçe daha çok çalışıyordu.*
- *Ablam bir gün hastaneye yatırıldı.*
- *Babam, Sam ile beni çiftliğe götürüyordu.*
- *İyiyim dedim ve ağlamaya başladım.*
- *Ablam benim en iyi arkadaşım.*



UYGULAYICIYA NOT

Yukarıdaki örnek cümlelerin dışında, isterseniz kitaptan farklı sayfalardan farklı cümleler de seçebilirsiniz. İsterseniz her gruba farklı cümleler verebilir, her grubun diğer grupların cümlelerine de bakarak ve onlarla etkileşime girerek tahminde bulunmalarını, birlikte düşünmelerini ve tahminlerinde derinleşmelerini isteyebilirsiniz.





ETKİNLİKLER

B) OKUMA SIRASINDA YAPILABİLECEK ETKİNLİKLER BİRİNCİ ETKİNLİK: Ayna Oyunu: Yansımaların Dünyası

Kazanımlar

- : Duruma dikkatini verir.
- Grup çalışmalarına aktif bir şekilde katılır.
- Çerçevesi belirlenmiş bir konu hakkında konuşur.
- Düşüncelerini sözlü olarak ifade eder.

Birinci Aşama:

Ayna oyunu için bir kişi belirlenir. Belirlenen kişi herkesin görebileceği bir yerde durur ve hareket eder. Yaptığı tüm hareket, jest ve mimikleri diğer çocuklar da yapar. Burada önemli olan, arada bir ayna olduğunun düşünülmesi ve herkesin bu hareketleri aynı anda yapmasıdır. Çalışma birkaç tur farklı çocuklarla sürdürülür:

- Hareketleri yaparken neler hissettiniz?
- Hareketi anlamak ve aynı anda hareket etmek kolay mıydı?
- Birinin yansıması olarak hareket edince ne hissettiniz?
- Daha önce ayna karşısında hareketler yapıp kendinizi gözlemlediniz mi?
- Yaptığınız hareketlerin ve duyguların aynadan yansımasını değil de bir insandan size yansımasını görmek nasıldı? O an ne düşündünüz? Ne hissettiniz?

İkinci Aşama:

– Kitapta sayfa 31'de geçen cümle okunur ve sonra öğrencilerden sorulara odaklanarak hayal etmeleri istenir.

“Lewis Carroll'ın 'Aynanın İçinden' kitabındaki Alice gibi kendisinin de yansımaların büyülü dünyasına girebileceğini anlatmıştı.” “Yansımaların





ETKİNLİKLER

dünyası farklıdır, büyülüdür.” “Şimdi gözlerimizi kapatıyoruz ve benim sorduğum sorular üzerine düşünerek hayal ediyoruz.”

- Aşağıdaki sorular sorulur, bunları hayal etmeleri istenir:
 - Sizce yansımaların büyülü dünyası nasıl bir yerdir? Neler yansıyor olabilir?
 - Bu yansıma sizce nasıl gerçekleşiyor?
 - Buraya neden “büyülü” denmiş olabilir?
 - Yansımaların büyülü dünyasında başka neler var? Burada neler yapmak mümkün?
 - Bu yansımalar burada yaşayanların ne işine yarıyor, bu sayede neleri fark ediyor ya da yapabiliyorlar?
- Çocuklar her soru üzerine sırayla düşünür, hayal eder ve sonra gözlerini açarlar. Dörderli ya da beşerli gruplar oluşturulur. Her grup düşündüklerini kendi içinde paylaşır.
- Daha sonra her gruba, “*Yansımaların dünyası farklıdır ve büyülüdür.*” cümlesi anımsatılır. Grup üyelerinin birbirlerine anlattıkları yansıma dünyaları içinden birini seçmeleri ve bunu canlandırarak diğer gruplara anlatmalarını istenir.





ETKİNLİKLER

İKİNCİ ETKİNLİK: Bir Hikâye Yazalım

Kazanımlar : Rol içinde yazma çalışması yapar.
Düşüncelerini yazarak ifade eder.
Yazdıklarını paylaşır.
Duygu ve düşüncesini bir öykü ile ifade eder.

Gerekli Malzemeler: Çocuk sayısı kadar A4 kâğıdı, kalem

- Aşağıdaki sorular sorulur ve sonrasında temayla ilgili açıklamalar (“Öğretici veya edebî bir eserde işlenen konu, düşünce, görüş, ana konu” vb.) yapılır.

“Kitapta, Katie'nin ‘Tabiatın Çağrısı’ kitabının raporunu yazma ödevi vardı. Rapor için cevaplaması gereken sorulardan biri ‘Tabiatın Çağrısı kitabının teması nedir?’ idi. Katie de temanın ne anlama geldiğini hiç anlayamamıştı. Sizce tema nedir?”

- Kitabın 52. sayfasında yer alan bölüm çocuklarla paylaşarak tema çalışmasına devam edilir.

Bazen günün birinde ünlü bir yazar olursa diye günlüğüne kısa hikâyeler yazardı Lynn. “Zamanın birinde, komik bir büyücü, yaşayan tüm dünya varlıklarına bir büyü yapmış. Birden, eskiden uçabilen hayvanlar sadece yürümeye ve eskiden yürüyen hayvanlar da uçmaya başlamışlar. Etrafta gökyüzünde süzülen ve çatılara konan atlarla, hep birlikte yollarda koşan binlerce kuş görmeye başlamış. Ve balıklar, balıklardan bahsetmeyelim bile! Balıklar araba kullanmayı öğrenmiş ve insanlar artık denizde yaşamaya başlamışlar.”

- Daha sonra aşağıdaki sorular sorulur, hep birlikte tema kavramı üzerine düşünülür.

Sizce Lynn'in yazdığı bu kısa öykünün teması ne olabilir? Bir yazıda/öyküde başka hangi temalara değinilebilir?





ETKİNLİKLER

- Şimdi Katie'nin yerine geçelim. Herkes Katie gibi düşünsün, onun seçeceği bir tema belirlesin ve onun bakışından kısa bir öykü yazsın. Katie olsanız neyle ilgili yazardınız?

Ardından yazılan öyküler paylaşılır, herkes bu öykülerin temaları üzerine tahminlerde bulunur. Aşağıdaki sorular rehberliğinde bu öyküler ve yazma süreci hakkında konuşulur:

- Sizce arkadaşınızın okuduğu öykünün teması ne olabilir?
- Katie'nin bu konuya bakışını nasıl buldunuz? Sizce bu öykü ile Katie bize neyi düşündürmek istiyor?
- Katie rolünderken neden böyle bir öykü yazmayı seçtiniz? Bu temayı seçme sebebiniz neydi?
- Rol içinde yazarken bu öykü Katie olarak size neler düşündürdü?
- Sizce bir tema belirlemeden bir şey yazılabilir mi? Her şeyin bir teması var mıdır? Neden?
- Katie rolüne girmeden, kendi adınıza bir şey yazsaydınız ne anlatırdınız? Yazdığınız öyküde neleri değiştirdiniz? Katie ile benzerlikleriniz ve farklarınız neler?



UYGULAYICIYA NOT

Öyküyü Katie rolü içindeyken yazmaları gerektiğini anımsatın. Gerekirse belirli sözcükler verebilir, içinde bunların geçtiği bir anlatı yapmalarını isteyebilirsiniz. Böylece aynı sözcüklerden kaç farklı tema üretilebileceğini de tartışma fırsatınız olur.

“Rol İçinde Yazma” tekniğinde, kurguda yer alan ana kahraman ya da başka bir kahramanın rolüne girilir, onun bakış açısından günlük, mektup vb. daha çok öznel ve kişinin içsel dünyasını yansıtan metinler üretilir. Bu ürünlerde yer alacak bilgilerin, duygu ve düşüncelerin seçilen karakterin özellikleri dikkate alınarak yapılması gerekir.





ETKİNLİKLER

ÜÇÜNCÜ ETKİNLİK: Katie'nin Konuşmaları

Kazanımlar

- : Role girerek doğaçlama tekniği ile canlandırma yapar.
- Düşüncesini sözlü olarak ifade eder.
- Yaşadığı olaylar sırasında karakterin hangi duyguları hissetmiş olabileceğini söyler.
- Karakterin yaşadığı duygularla yaşadığı olaylar arasındaki ilişkiyi açıklar.
- Grup çalışması içinde fikrini ifade eder.

Gerekli Malzemeler : Doğaçlamalar için hazırlanmış 3 başlangıç cümlesi (1. Hiç kimse neden düşük notlar aldığını anlayamıyor? 2. O gitti. 3. Gökyüzünün mavisi dünyadaki en özel renklerden biridir. Çünkü hem derin hem de şeffaftır. Ne dedim şimdi ben?)

– İkişerli gruplar oluşturulur, eşlerden her biri bir rol alır.

A. Grup: Anne ve Katie

B. Grup: Baba ve Katie

C. Grup: Lynn ve Katie

Eşler mekânda diğer eşlerden uzak olacak şekilde durur. Anne, baba ve Lynn rolündekilere aşağıdaki başlangıç cümleleri verilir. Tüm gruplar eş zamanlı olarak doğaçlamalarını yaparlar.

Doğaçlama başlangıç cümleleri:

Anne rolündekiler:

Anne, “Hiç kimse neden düşük notlar aldığını anlayamıyor.” der.

Katie rolünde olanlar bu başlangıç cümlesine göre onunla konuşur; eşler karşılıklı konuşarak doğaçlama yaparlar.





ETKİNLİKLER

Baba rolündekiler:

Baba, "O gitti." der.

Katie rolünde olanlar bu başlangıç cümlesine göre onunla konuşur; eşler karşılıklı konuşarak doğaçlama yaparlar.

Lynn rolündekiler:

Lynn, "Gökyüzünün mavisi dünyadaki en özel renklerden birdir. Çünkü hem derin hem de şeffaftır. Ne dedim şimdi ben?" der.

Katie rolünde olanlar bu başlangıç cümlesine göre onunla konuşur; eşler karşılıklı konuşarak doğaçlama yaparlar.

Bir süre doğaçlamalar yapılır. Daha sonra herkes donar. Aynı rolleri olan gruplardan birkaçı doğaçlamasını tekrar yapar; diğer gruplar onları dinler. Örneğin anne ve Katie rolündeki eşlerden birkaçı dinlenir; ardından gruplara aşağıdaki sorular sorulur. Daha sonra diğer eşlere de (baba ve Katie veya Lynn ve Katie rolündekilere) geçilerek aynı çalışma yapılır.

- *Bu konuşmalarda sizce annenin tutumu nasıl? Örneğin, Katie'nin okul başarısı hakkında ne hissediyor? Katie hata yaptığında nasıl tepki veriyor? Neleri önemsiyor? (Bu konuşmalarda sizce babanın/Lynn'in tutumu nasıl?)*
- *Büyükler çocukların başarılarını desteklemek için sizce neler yapmalı ya da yapmamalıdır? Nasıl davranmalıdır?*
- *Katie'nin verdiği cevabı nasıl buldunuz? Annesi, babası ve Lynn ile arasında geçen diyalog hakkında ne söylemek istersiniz?*



UYGULAYICIYA NOT

Eş zamanlı doğaçlamada gruplar canlandırmalarını tek tek yapmaz, tüm gruplar aynı anda doğaçlamaya başlar. Her grup kendi doğaçlamasına odaklanır; diğer grupları dinlemez ve izlemez. Bitiş yönergesiyle doğaçlamalar tamamlanır. Doğaçlamalar sırasında gruplar arasında do-laşarak konuşmaları takip edebilirsiniz. Zorlanan gruplar ya da akmayan diyaloglar olursa onlara sorular sorarak çalışmayı destekleyebilirsiniz. Eş zamanlı doğaçlama çalışması yaklaşık 1 dakika sürer. Eğer zaman varsa eşlerin rollerini değiştirerek ikinci turu da yapabilirsiniz. Böylece herkes diğer rolü de deneyimlemiş olur.





ETKİNLİKLER

C) OKUMA SONRASI YAPILABİLECEK ETKİNLİKLER BİRİNCİ ETKİNLİK: Kâğıt Mendiller

Kazanımlar : Görsel, nesne ya da olaylar arasında ilişki kurarak anlamlı öykü anlatır. Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.

Gerekli Malzemeler : Kâğıt peçeteler

Birinci Aşama

Çocuklara, Lynn'in, yaşamın her şeye rağmen yaşanılabilir bir yer olduğunu düşündüğü anımsatılır. Aşağıdaki sorular üzerine hep birlikte düşünülür:

- Yaşamın her şeye rağmen yaşanılabilir bir yer olduğu düşüncesi sizin için ne anlama geliyor?
- Sizce yaşamın her şeye rağmen yaşanılabilir bir yer olması için nelere ihtiyaç var?
- Dünya sizce şaşırtıcı bir yer mi?
- Sizi neler şaşırtıyor?
- Yaşamın yaşanılabilir bir şey olmadığını düşünen birinin fikrini ne değiştirir?

İkinci Aşama

Çocuklara birer tasarımcı olduklarını düşünmeleri söylenir. Bir mendil firmasının, hayatlarından sıkılmış insanlara dünyanın hâlâ şaşırtıcı ve yaşanılabilir bir yer olduğunu anımsatmak için mendil tasarımları yapacağı açıklanır. Herkes bu firma için bir mendil tasarlar. Daha sonra tasarımlardan yola çıkarak aşağıdaki sorular tartışılır:

- *Mendil tasarımınızdaki cümleler, resimler ya da renkler dünyanın şaşırtıcı bir yer olmasıyla ilgili neler söylüyor? Yaşamın her şeye rağmen yaşanılabilir olmasıyla ilgili ne anlatıyorlar? Bu mendili gören biri sizce ne düşünecek, neyi fark edecek? Nasıl?*





ETKİNLİKLER

Üçüncü Aşama

Üç grup oluşturulur. Her gruba bir isim verilir (dünya, yaşam, kâğıt mendil). Gruplara bu mendillerin dünyayı çok sıkıcı bulan birilerinin eline geçtiği söylenir ve bu anın doğaçlamasını yapmaları istenir. Her grup kendi mendillerine bakarak aşağıdaki rehber sorular yardımıyla bir canlandırma hazırlar:

Rehber sorular:

- *Bunlar kim?*
- *Nerede yaşıyorlar?*
- *Neden yaşamaktan ve dünyadan sıkılmışlar?*
- *Bu mendiller ellerine nasıl geçiyor?*
- *Mendiller onları nasıl ve neden şaşırtıyor? Ne düşünüyorlar?*
- *Mendil onları dünyanın yaşanılabilir bir yer olduğuna ikna edebiliyor mu? Nasıl?*

Grup canlandırmaları izlendikten sonra aşağıdaki sorular üzerinden değerlendirme yapılır:

- *İzlediğimiz canlandırmalarda insanlar nelere şaşırdı?*
- *Şaşırmak onları nasıl etkiledi?*
- *Bir şey insana ne zaman şaşırtıcı gelir?*
- *Mendiller nasıl bir etki yarattı?*
- *İnsan bir konuyla ilgili fikrini değiştirmek için neye ihtiyaç duyar? İnsan hangi durumlarda fikrini değiştirir? Minik şeyler (mendil, bir slogan, şarkı, hikâye vb.) fikir değiştirme konusunda sizce ne kadar etkili olur?*
- *Bir fikrinin değişmesi ile buna bağlı olarak insanın yaşamı da değişir mi?*





ETKİNLİKLER

İKİNCİ ETKİNLİK: Hayal Kare

Kazanımlar

: İmgelediklerini çeşitli yollarla ifade eder. Uygulanan etkinlikteki kurgusal deneyimini gerçek yaşam deneyimleri ile ilişkilendirir. Bir fikre dair farklı bakış açıları geliştirir. Bir konuda seçenekler üretir.

Gerekli Malzemeler: “Hayal karende var çünkü” cümlesinin yazılı olduğu kâğıtlar (çocuk sayısı kadar), kalem, ip

Çocuklarla kitabın 114. sayfasında yer alan bölüm paylaşılır. Lynn ve hayalî kare anı anımsatıldıktan sonra hayalî kareyi imgeleme çalışması yapılır:

– “Battaniyelerimizi yayıp başımız kenara gelecek şekilde yüzüstü yattık. Böylece çimlere bakabilecektik. Lynn yere hayalî bir kare çizdi. ‘Haydi bu karede neler görebileceğimize bakalım.’ dedi.”

– “Şimdi biz de gözlerimizi kapatalım. Yerdeki çimleri hissedecek şekilde yüzüstü uzandığımızı düşünelim. Bakalım bizim hayalî karemizin içinde neler olacak?”

Herkes bir süre kendi hayal karesini hayal eder. Daha sonra çocuklar kâğıtlarda yazılı olan cümledeki boşluğu tamamlayarak hayal karelerini anlatırlar. Yazılan cümleler panoya asılır.

Ardından ip ile zeminde bir kare şekli oluşturulur. Çocuklara bunun hayal karesi olduğu söylenir. İsteyenler karenin ortasına gelerek kendi hayal cümlelerini söyler, bu hayalin onlara ne hissettirdiğini anlatan bir beden hareketi (heykel gibi bir duygu pozu) yaparlar. İstenirse herkes aynı anda karenin içine girerek hayalini aynı anda sesli bir şekilde söyleyerek poz verebilir.





ETKİNLİKLER

Aşağıdaki sorular sorulara değerlendirme yapılır.

- *Hayaller sadece hayallerde değildir. Gerçekleşmesi için eyleme geçmek gerekir? Herkes hayallerini düşünsün. Onun gerçekleşmesi için neler yapabilirsiniz? Harekete geçmek için nasıl bir desteğe ihtiyacınız var?*
- *Bu hayalin gerçekleşirse, hayatında neler değişir? Nasıl davranırsın? Neden?*





ETKİNLİKLER

ÜÇÜNCÜ ETKİNLİK: Sözcük Oyunları

Kazanımlar : Görsellerden anlamlar çıkarır; bunları birbirine bağlayarak tahminlerde bulunur. Yaratıcı düşünme becerisini geliştirir.

Gerekli Malzemeler : Kâğıt, kalem (20 sözcüğün yazılı olduğu 20 kâğıt: “Mavi, Sıcak, Yaprak, Pırıltı, Zafer, Yağmur, Pencere, Parıltı, Göl kenarı, Ağaç dalı, Takımyıldızı, Gökyüzü, Yeryüzü, Gece, Gündüz, Yaz, Sonbahar, Utku, Işık, Yenilgi”)

Birinci Aşama

Çocuklara sözcüklerin yazılı olduğu 20 kâğıt sırayla gösterilir. Her sözcüğe kısa bir süre bakarlar. Daha sonra harfler karışık sırada tahtaya yazılır. Harflere bakarak bunun biraz önceki sözcüklerden hangisi olduğunu bulmaları istenir. Örneğin; E-Y-Ü-R-Z-Ü-Y harfleri ya da N-E-G-R-Ö-I-A-K-L yazılabilir.

Daha sonra kitabın 103. sayfasında yer alan cümle okunur (“Bazen ortada olanı görmek de zor olabilir.”) ve hep birlikte düşünülür:

- Bu cümle size ne anlatıyor?
- Bu cümleyi biraz önce oynadığımız sözcük oyunu ile ilişkilendirerek düşünürseniz, neler söylersiniz? Sözcüklere daha önce bakmak sizce tahmin etmemizi kolaylaştırdı mı?
- Ortada olanı görmek gerçekten zor mudur? Bazen neden bir şeyi kolayca göremeyiz, fark edemeyiz?
- Ortada olanı görebilmek için neye ihtiyacımız var?

İkinci Aşama

Sözcüklerle uzatma oyunu oynanır. Herkes 20 sözcük içinden birini seçer. O sözcüğün her harfini, sözcüğün kavramsal anlamını destekleyecek başka





ETKİNLİKLER

sözcüklerle genişletmeye ve uzatmaya çalışır. Sözcüğü açıklayan her sözcük arka arkaya okunduğunda bir cümle oluşturmalı, sözcüğün anlamını pekiştirecek bir açıklama sunmalıdır. Örneğin Parıltı için: “**P**arlak **A**lacalı **R**engârenk **I**şıklarla **L**acivertler **T**uruncular **I**şıldar.” denilebilir.



UYGULAYICIYA NOT

İsterseniz bu çalışmayı tersinden de uygulayabilirsiniz. Seçtiği sözcüğün açıklamalı sözcüklerini yazan çocuk sözcüklerini karışık sıralamada söyleyebilir, arkadaşları da hem baş harflerine hem de bu sözcüklerin dilbilgisi ve anlam açısından doğru ve anlamlı dizilimine bakarak o sözcüğü tahmin etmeye çalışabilirler.





ETKİNLİKLER

DÖRDÜNCÜ ETKİNLİK: Kendime Sözcük

Kazanımlar : Çerçevesi belirlenmiş bir konu hakkında konuşur.

Gerekli Malzemeler: Kitabın 7. sayfasındaki cümle tahtaya yazılır.
“Ablam Lynn bana ilk kelimeyi öğretti: Kira kira. ‘Kira kira’ Japonca pırıltı demektir. Bu kelimeyi çok sevdim. Büyüdüğümde de sevdiğim şeyleri anlatırken ‘kira kira’ demeye başladım.”

Aşağıdaki sorular üzerine hep birlikte düşünülür:

- Kendinize “kira kira” gibi bir sözcük bulsanız, bu sözcük ve anlamı ne olur?
- Sevdiğiniz şeylerin hepsini tek bir sözcükle ifade edecek olsanız, bu nasıl bir sözcük olur?



UYGULAYICIYA NOT

Etkinliğe ayıracağınız süreye göre, isterseniz Katie'nin “Bütün yıldızlar buz parçalarından yapılmış olsa ve gökyüzünden üzerimize yağsalar nasıl olurdu?” cümlesini de verebilirsiniz. Bunun, “kira” sözcüğünün anlamı olan pırıltı kelimesinden çıkmış olabileceğini anımsatarak cümleyle pırıltı arasındaki ilişki üzerine konuşulabilirsiniz. İsterseniz üretilen tüm sözcükleri anlamlarına göre gruplama çalışması da yapabilir, hepsini kapsayacak ve aralarındaki ilişkileri gösterecek bir kavram haritası da oluşturabilirsiniz.

